

**Bruxelles, 9. rujna 2025.
(OR. fr)**

12623/25

PECHE 252

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	8. rujna 2025.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2025) 465 final
Predmet:	Preporuka za ODLUKU VIJEĆA o odobravanju otvaranja pregovora u ime Europske unije o sporazumu o partnerstvu u održivom ribarstvu i protokolu o provedbi sporazuma s Gabonskom Republikom

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2025) 465 final.

Priloženo: COM(2025) 465 final

Bruxelles, 8.9.2025.
COM(2025) 465 final

Preporuka za

ODLUKU VIJEĆA

o odobravanju otvaranja pregovora u ime Europske unije o sporazumu o partnerstvu u održivom ribarstvu i protokolu o provedbi sporazuma s Gabonskom Republikom

{SWD(2025) 251 final} - {SWD(2025) 252 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Komisija predlaže da se u pregovorima dogovori novi sporazum o partnerstvu u održivom ribarstvu s Gabonskom Republikom¹ i protokol o provedbi u skladu s potrebama flote Unije i s Uredbom (EU) br. 1380/2013² o zajedničkoj ribarstvenoj politici (ZRP).

Zamjena postojećeg Sporazuma o partnerstvu u ribarstvu između Europske unije i Gabona sporazumom o partnerstvu u održivom ribarstvu omogućila bi da se bolje uzmu u obzir promjene koje proizlaze iz reforme ZRP-a iz 2013., a posebno bolju integraciju održivosti.

Ministar vanjskih poslova Gabonske Republike 10. lipnja 2025.³ službeno je obavijestio Europsku uniju o svojoj namjeri da otkáže Sporazum o partnerstvu u ribarstvu između Europske unije i Gabona. Međutim, tijela Gabonske Republike izrazila su i svoju spremnost na pregovore o novom sporazumu o ribarstvu. Europska unija smatra da bi, premda je aktualni Sporazum i dalje na snazi, trebalo dogovoriti novi sporazum o partnerstvu u održivom ribarstvu kako bi se partnerstvo EU-a i Gabona ažuriralo.

• Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području

Postojeći Sporazum o partnerstvu u ribarstvu između Europske unije i Gabona potpisan je 6. lipnja 2007. i stupio je na snagu 11. lipnja 2007. Aktualni petogodišnji Protokol o provedbi⁴ počeo se primjenjivati 29. lipnja 2021., a prestat će važiti 28. lipnja 2026. Njime se utvrđuju ribolovne mogućnosti za flotu Unije i odgovarajući financijski doprinos koji plaćaju Unija i vlasnici brodova. Godišnji javni financijski doprinos Unije Gabonu za posljednju godinu primjene iznosi 2 600 000 EUR, od čega je 1 000 000 EUR namijenjeno sektorskoj potpori.

U protokolu za razdoblje 2021. – 2026. uz Sporazum o partnerstvu u ribarstvu s Gabonom predviđene su ribolovne mogućnosti za ciljani ribolov tune i vrlo migratornih vrsta za plovila Unije iz dviju država članica (Španjolska i Francuska). Protokolom uz Sporazum o partnerstvu u ribarstvu s Gabonom za razdoblje 2021. – 2026. predviđena je i mogućnost ciljanog istraživačkog ribolova pridnenih rakova kočaricama, s najviše četiri plovila.

Europska unija već ima dobro razvijenu mrežu aktivnih bilateralnih sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu u zapadnoj i središnjoj Africi, konkretno s Mauritanijom, Cabo Verdeom, Gambijom, Gvinejom Bisauom, Côte d'Ivoireom i Svetim Tomom i Prinsipeom. Sporazumima o partnerstvu u održivom ribarstvu doprinosi se promicanju ciljeva ZRP-a na međunarodnoj razini te se osigurava da se ribarstvene aktivnosti Unije izvan voda Unije temelje na načelima i standardima koji su istovjetni onima iz prava Unije. Pored toga, sporazumima o partnerstvu u održivom ribarstvu jača se položaj Europske unije u međunarodnim i regionalnim organizacijama za ribarstvo, konkretno u Međunarodnoj komisiji za očuvanje atlantskih tuna (ICCAT), tijelu osnovanom u skladu s međunarodnim pravom radi očuvanja vrlo migratornih vrsta u regiji i upravljanja njima. Konačno, sporazumi

¹ Aktualni Sporazum o partnerstvu u ribarstvu, SL L 109, 26.4.2007., str. 1.

² Uredba (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj ribarstvenoj politici, izmjeni uredaba Vijeća (EZ) br. 1954/2003 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 2371/2002 i (EZ) br. 639/2004 i Odluke Vijeća 2004/585/EZ (SL L 354, 28.12.2013., str. 22.).

³ Ares(2025)4635613.

⁴ SL L 242, 8.7.2021., str. 5.

o partnerstvu u održivom ribarstvu temelje se na najboljim raspoloživim znanstvenim savjetima i doprinose poboljšanju usklađenosti s međunarodnim mjerama, među ostalim u području suzbijanja nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova (ribolov NNN).

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Pregovori o sporazumu o partnerstvu u održivom ribarstvu i o protokolu s Gabonom u skladu su s vanjskim djelovanjem Unije prema afričkim, karipskim i pacifičkim državama (AKP) te prije svega s ciljevima Unije u pogledu poštovanja demokratskih načela i ljudskih prava. Nadalje, cilj je EU-ove strategije ulaganja Global Gateway pomoći partnerima u preobrazbi gospodarstava radom na lancima vrijednosti i otvaranju radnih mjesta kako bi se povećala otpornost sektora kao što je ribarstvo.

Promicanje dostojanstvenog rada osigurat će se očekivanim dogovorom o socijalnoj klauzuli u skladu s Konvencijom MOR-a C188 za radnike iz partnerske zemlje zaposlene na plovilima Unije.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna osnova je UFEU, dio peti – Vanjsko djelovanje Unije, glava V. – Međunarodni sporazumi, članak 218., u kojem je utvrđen postupak za pregovaranje o sporazumima između Unije i trećih zemalja i njihovo sklapanje.

Materijalna pravna osnova je članak 43. stavak 2. UFEU-a o provođenju ciljeva zajedničke poljoprivredne politike i zajedničke ribarstvene politike.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Nije primjenjivo; isključiva nadležnost.

- **Proporcionalnost**

Prijedlog je proporcionalan cilju uspostave okvira za zakonsko, okolišno, gospodarsko i društveno upravljanje ribolovnim aktivnostima koje provode plovila Unije u vodama trećih zemalja, kako je utvrđen člankom 31. Uredbe (EU) br. 1380/2013 o zajedničkoj ribarstvenoj politici.

- **Odabir instrumenta**

Odabir proizlazi iz primjene članka 218. stavaka 3. i 4. UFEU-a.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINKA

- ***Ex post* evaluacije / provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Komisija je provela *ex post* evaluaciju aktualnog protokola uz Sporazum o partnerstvu u ribarstvu s Gabonom i *ex ante* evaluaciju mogućeg novog protokola. Izvješće o toj evaluaciji je javno⁵.

⁵ https://op.europa.eu/fr/search-results?p_p_id=eu_europa_publications_portlet_search_executor_SearchExecutorPortlet_INSTANCE_q8EzsBte

Zaključno, izvješće o evaluaciji pokazuje da je Unijin sektor tunolova vrlo zainteresiran za mogućnost nastavka ribolovnih aktivnosti u Gabonu. Međutim, izvješće o evaluaciji upućuje i na neusklađenost između broja ponuđenih ribolovnih mogućnosti i njihove iskorištenosti u posljednjem protokolu. U budućem bi protokolu trebalo smanjiti broj ponuđenih mogućnosti, što bi trebalo smanjiti financijski doprinos.

S obzirom na interes koji je pokazala flota Europske unije, moglo bi se razmotriti da se u novi protokol uključi nova komercijalna kategorija za ribolov pridnenih rakova ako to bude u skladu s najboljim raspoloživim znanstvenim savjetima i relevantnim informacijama, među kojima su i zaključci sa zajedničkih znanstvenih sastanaka održanih između Unije i gabonskih tijela tijekom primjene Protokola za razdoblje 2021. – 2026. Obnova protokola doprinijet će i jačanju praćenja, kontrole i nadzora te boljem upravljanju ribarstvom u regiji. Evaluacija pokazuje da bi obnova protokola bila korisna za Gabon i s obzirom na znatan iznos financijskog doprinosa koji se na temelju protokola isplaćuje za razvoj sektora ribarstva. Kako bi Gabon ostvario maksimalnu korist, novim bi se sporazumom trebale poticati interakcije između flote EU-a i lokalnih aktera, a sektorska potpora mogla bi se usmjeriti na aktivnosti kojima se bolje podupire održivi razvoj sektora ribarstva na nacionalnoj razini.

- **Savjetovanja s dionicima**

U okviru evaluacije provedeno je savjetovanje s državama članicama, predstavnicima industrije, međunarodnim organizacijama civilnog društva te upravom za ribarstvo i predstavnicima civilnog društva Unije i Gabona. Održana su savjetovanja i u okviru Savjetodavnog vijeća za otvoreno more.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

U evaluacijama su sudjelovali neovisni stručnjaci iz predmetnog područja.

- **Procjena učinka**

Nije primjenjivo.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Nije primjenjivo.

- **Temeljna prava**

U pregovaračkim smjernicama koje su predložene u Prilogu Prijedlogu odluke preporučuje se uključivanje klauzule o posljedicama kršenja ljudskih prava i demokratskih načela.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Učinak novog protokola na proračun proizlazi iz plaćanja financijskog doprinosa Gabonu. Godišnji iznosi obveza i plaćanja koje treba predvidjeti utvrđuju se u okviru godišnjeg proračunskog postupka u skladu s višegodišnjim financijskim okvirom za razdoblje 2021. –

2027. i uključuju pričuvenu liniju 30.020200 za prijedloge koji nisu stupili na snagu na početku godine⁶.

5. DRUGI ELEMENTI

• Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

Pregovori bi trebali početi u trećem tromjesečju 2025. kako bi se spriječili prekidi ribolovnih aktivnosti nakon isteka aktualnog protokola o provedbi Sporazuma o partnerstvu u ribarstvu 28. lipnja 2026.

• Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga

Komisija preporučuje sljedeće:

- da Vijeće ovlasti Komisiju za otvaranje i vođenje pregovora o novom sporazumu o partnerstvu u održivom ribarstvu s Gabonom i protokolu o provedbi,
- da se Komisija imenuje pregovaračem Unije o tom pitanju,
- da Komisija vodi pregovore uz savjetovanje s posebnim odborom, kako je utvrđeno u Ugovoru o funkcioniranju Europske unije,
- da Vijeće odobri pregovaračke smjernice iz Priloga ovoj Preporuci.

⁶ Vidjeti članak 20. Međuinstitucijskog sporazuma od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava (SL L 433 I, 22.12.2020., str. 28.).

Preporuka za

ODLUKU VIJEĆA

o odobravanju otvaranja pregovora u ime Europske unije o sporazumu o partnerstvu u održivom ribarstvu i protokolu o provedbi sporazuma s Gabonskom Republikom

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 43. stavak 2. u vezi s člankom 218. stavcima 3. i 4.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

budući da:

- (1) bi trebalo otvoriti pregovore o sporazumu o partnerstvu u održivom ribarstvu i protokolu o provedbi sporazuma s Gabonom.

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Komisiju se ovlašćuje da u ime Unije u pregovorima dogovori novi sporazum o partnerstvu u održivom ribarstvu s Gabonskom Republikom i protokol o njegovoj provedbi.

Članak 2.

Pregovaračke smjernice utvrđene su u Prilogu.

Članak 3.

Pregovori se vode uz savjetovanje s Radnom skupinom Vijeća za ribarstvenu politiku.

Članak 4.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*